

# V plezalnem raju in domu guguja

Resda ena najstarejših vasi v Istri, prvič omenjena konec 11. stoletja, pri plezalcih z vsega sveta slovi po svoji znameniti polkrožni steni, a je Osp vseeno veliko več kot eno najpriljubljenejših plezališč v Evropi. Čedalje bolj ga raziskujejo tudi kolesarji in pohodniški navdušenci, pika na i obiska pa je zagotovo pokušnja slastnih domačih njokov z divjačinskim golažem in izvrstnega krajevnega piva.

udornicah sicer ne gnezdi več, po njenem umiku pa se je pojavil sokol selec, najhitrejša živo bitje na svetu. Ko strmoglavi za plenom, lahko doseže hitrost 300 kilometrov na uro.

Tako kot se za vsako slovensko vas spodobi, tudi v Ospu ne gre brez gostilne oziroma dveh. Ena je bolj zaprtega tipa, druga je pomemben del izletniške kmetije Pri Vovku in kampa Vovk ter je ob koncih tednov že vrsto let priljubljena postojanka turistov z vsega sveta. Poleg že omenjenih domačih njokov z divjačino gostje tam najbolj hvalijo še odlično oljčno olje, domače vino, jabolčni tiramisu in hišno panakoto. V zadnjem času se na mizah rado znajde tudi pivo krajevne mikropivovarne Varuh. Pivoljubci zanj pravijo, da je namenjeno gurmanom, umetnikom in čustvenim ljudem, a zgolj jesti in piti v Ospu še zdaleč ni v prvem planu.

sem spoznal, da država ne postavlja pravih pogojev za razvoj turizma,« vzdušje brez dlake na jeziku opiše nekdanji novinar in urednik, danes pa pesnik in publicist Miloš Ivančič. Pove, da so se ljudje z vsega sveta, celo Avstralci in Američani,

Besedilo in fotografije: Tina Jereb

Vasica ob vznožju Kraškega roba, od koder pogled seže na črnokalski viadukt, danes šteje okoli 180 prebivalcev. Nekdaj so tam živeli od dela in prodaje v Trstu, še posebno so Tržačani cenili osapski radič. Visoko ceno in kakovost sta mu dajala rodovitna osapska prst in menda so ga prodajali za med. Osapska reka je nekdanj slovela po številnih jeguljah, ki so jih domačini lovili kar z rokami, nekdanj pa so se v Ospu radi pohvalili tudi z domom velike uharice – največje sove na svetu. Zaradi množičnega plezanja gugu, kot ji pravijo domačini, v tamkajšnjih

## Nenavadna jama

»Izredno lepa vasica, ki pa žal ne zna izkoristiti svojih potencialov in možnosti turizma. Tudi sam sem malce obupal, saj

Vhod v jamo Grad z nenavadnim plezališčem





Krajevno pivo Varuh

za Osp začeli zanimati po tem, ko so s kolegi začeli po spletu pošiljati fotografije vasi. Zaradi velikega navdušenja nad nenavadno steno je v vasi kmalu zaživel izletniški turizem.

Ljudje se tja danes radi pripeljejo z avtobusi, domačini naštejejo tudi veliko šolarjev in čedalje več kolesarjev, pa tudi Italijanov, ki radi pridejo kaj dobrega jest in si ogledajo vhod v nenavadno Osapsko jamo. Poimenovana tudi jama Grad naj bi bila dolga kar dvaindvajset kilometrov. »Zelo je nevarna, vsi vhodi so namreč težko dostopni. V njej so dva sifona, skozi katera gredo lahko samo potapljači, in tri jezera. Jama ob dežju poplavlja, njen manjši del pa si je možno ogledati samo ob spremstvu izkušenih jamarjev,« pojasni Ivančič.

Stene nad Ospom niso tipične stene Kraškega roba, saj so posledica udara kraške jame, pri katerem je istočasno sodelovalo več različnih procesov. Ostenje sestavlja več sten izjemnih dimenzij, oblik in višin. Velika stena nad jamo Grad doseže višino 170 metrov. V jami občasno izvi-



**Nekdaj so tam živeli od dela in prodaje v Trstu, še posebno so Tržičani cenili osapski radič.**



Kamp je odprt vse leto in ponuja zatočišče gostom z vsega sveta.



V vasi stoji podružnična cerkev svetega Tomaža.

ra Osapska reka, ki ob večjih nalivih pod steno oblikuje jezerce, suha struga pa postane deroča reka s slapi in kaskadami.

»Jama je ime dobila po ostanku nekdanjega gradu. V času starega veka je bila znotraj njegovega obzidja stalna postojanka vojščakov. Ko se je okoli leta 1970 obzidje podrlo, je prišlo do velikega osipa, ki je zaprl iztok iz jame. Danes je v tamkajšnji steni več klinov, namenjenih plezanju, kot kapnikov,« pojasni Miloš Ivančič.

Plezalci sicer še precej bolj kot steno Grad čislajo Mišjo peč, ki se ponaša s polkrožno previsno steno in predstavlja najtežje smeri v naši deželi. Ime Ospa je ponesla v širni svet, da imajo pri tem veliko zaslug tudi zanesenjaški in gostoljubni domačini, neokrnjena narava ter mir, ki vlada tam, pa zdaj vemo tudi mi. ×



Iz gostilne Pri Vovku ne boste odšli lačni.